

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 26. marts 2021
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2020-6133-0045
Dok.: 2042544

Kommissorium
for
Udvalg om revision af lovgivningen om ikke-erhvervsdrivende fonde
og visse foreninger

Baggrund

Reglerne om ikke-erhvervsdrivende fonde og visse foreninger findes i fondsloven, som trådte i kraft den 1. januar 1985. Bortset fra en større ændring af loven i 1991 er der alene foretaget enkelte mindre ændringer siden lovens ikrafttræden.

Fondsloven bygger på en betænkning, som blev afgivet i 1982 af et udvalg, der blev nedsat af Justitsministeriet. Fondsområdet har imidlertid undergået en omfattende udvikling, siden udvalget afgav sin betænkning, og der er fra flere sider udtrykt ønske om, at fondslovgivningen revideres.

Ikke-erhvervsdrivende fonde spiller en stor rolle i samfundet og uddeler årligt adskillige milliarder kroner til almennyttige formål. PET og Civilstyrelsen har imidlertid vurderet, at der er behov for at styrke tilsynet og kontrollen med fondene, så det i højere grad sikres, at fondene ikke anvendes til f.eks. hvidvask og terrorfinansiering.

PET har således i sin nationale risikovurdering af terrorfinansiering på området for non profit-organisationer (NPO'er) i Danmark bl.a. anført, at regulering af området for ikke-erhvervsdrivende fonde bør adresseres i det fremadrettede arbejde med at styrke bekæmpelsen af terrorfinansiering på NPO-området i Danmark. PET peger i den forbindelse bl.a. på, at der ikke længere findes et egentligt register over ikke-erhvervsdrivende fonde, idet fondsregistret blev afskaffet i 1992, og at der i dag således ikke gælder noget

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

registreringskrav for nye fonde. Hermed kan Civilstyrelsen, der fører tilsyn med ikke-erhvervsdrivende fonde, ikke med sikkerhed fastslå antallet og eksistensen af samtlige ikke-erhvervsdrivende fonde i Danmark og dermed ikke foretage en indledende screening af alle fondes regnskaber, som kan danne grundlag for tilrettelæggelsen af den egentlige kontrol.

Herudover fremhæves det i risikovurderingen, at små fonde ikke er omfattet af fondsloven.

Samtidig har det nuværende lavrentemiljø gjort det svært for navnlig mindre fonde at opretholde et tilfredsstillende afkast til brug for fondens uddelinger, særligt efter at administrationsomkostninger mv. er betalt. Der er i lyset heraf fra flere sider peget på, at reglerne om sammenlægning og opløsning af fonde er for restriktive. I samme forbindelse er der peget på, at der bør være mulighed for at etablere administrationsfællesskaber med henblik på at nedbringe administrationsomkostningerne.

På den baggrund nedsættes et udvalg, som skal gennemgå de gældende regler for ikke-erhvervsdrivende fonde og visse foreninger og komme med anbefalinger til ændringer af reglerne.

Rammerne for udvalgets arbejde

Udvalget skal foretage en overordnet gennemgang af de gældende regler og afdække behovet for ændringer og modernisering af lovgivningen. Udvalget skal bl.a. overveje følgende emner:

- Fondslovens anvendelsesområde, herunder i forhold til selvejende institutioner og mindre fonde
- Stiftelse af fonde, herunder evt. kapitalkrav
- Registreringskrav for fonde, herunder oprettelse af et fondsregister
- Krav til fondenes regnskaber, herunder om der skal indføres en pligt til at indsende regnskaber til Civilstyrelsen
- Krav til bestyrelsesmedlemmer
- Sammenlægning af fonde, herunder fondes mulighed for at indgå i administrationsfællesskaber
- Styrkelse af tilsyn og kontrol med ikke-erhvervsdrivende fonde, herunder Civilstyrelsens mulighed for udveksling af oplysninger med andre myndigheder
- Anbringelse og bestyrelse af midler
- Statusskifte (f.eks. overgang fra erhvervsdrivende til ikke-erhvervsdrivende fond)
- Særregler for aktivitetsfonde

- Opløsning af fonde, herunder evt. kapitalkrav ved opløsning

Udvalget skal endvidere overveje, om der er behov for en mere detaljeret regulering af området.

Udvalget skal alene overveje behovet for regulering af ikke-erhvervsdrivende fonde, men udvalget skal i overvejelserne inddrage erfaringer fra området vedrørende erhvervsdrivende fonde, og udvalget skal ligeledes i relevant omfang inddrage erfaringer fra udlandet med særligt fokus på sammenlignelige lande.

Hvis udvalgets anbefalinger kræver ændring af fondslovgivningen, skal udvalget udarbejde et lovudkast med bemærkninger til de foreslåede bestemmelser.

Udvalget skal så vidt muligt afslutte arbejdet inden udgangen af 2022. Udvalget vil kunne afgive deludtalelser undervejs i arbejdet.

Økonomi

Det forudsættes, at udvalgets anbefalinger så vidt muligt er udgiftsneutrale eller af en størrelsesorden, der kan afholdes inden for Justitsministeriets eksisterende økonomiske rammer. Hvis væsentlige hensyn tilsiger det, kan udvalget dog præsentere en grundmodel med ét sæt af anbefalinger, der er udgiftsneutrale, og en alternativ model med et udvidet sæt af anbefalinger, der indebærer merudgifter. Udvalget vil i så fald skulle overveje mulige finansieringskilder til håndtering af de anbefalinger, der indebærer merudgifter. Udvalgets arbejde berører ikke fondes skattemæssige stilling eller lovgivning på Skatteministeriets område.

Udvalgets sammensætning

Udvalget sammensættes således:

- En formand
- Et personligt udpeget medlem med særlig indsigt i fondsret
- En repræsentant for Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation
- En repræsentant for Erhvervsstyrelsen
- En repræsentant for Statsadvokaten for Økonomisk og International kriminalitet
- En repræsentant for Finans Danmark
- En repræsentant for Dansk Industri
- En repræsentant for Dansk Erhverv

- En repræsentant for Fondenes Videnscenter
- En repræsentant for Advokatsamfundet og Danske Advokater
- En repræsentant for FSR – Danske Revisorer
- En repræsentant for PET
- En repræsentant for Erhvervsministeriets departement
- En repræsentant for Justitsministeriets departement
- En repræsentant for Finansministeriets departement
- En repræsentant for Civilstyrelsen

Andre myndigheder og interesser vil kunne inddrages i relevant omfang.

Udvalgets sekretariatsfunktion varetages af Civilstyrelsen og Justitsministeriets departement.